

Naturvernforbundet i Nordland

ved Frode Solbakken, leder

8646 Korgen

NVE

06.06 2025

Høringsuttalelse – Revisjon av vilkår for Saltfjellet/Svartisen–Storglomfjordutbyggingen (Saksnr. 202009204)

1. Innledning og bakgrunn

Storglomfjordutbyggingen er en av de mest omfattende vannkraftutbyggingene i Nordland og har medført betydelige inngrep i sårbare fjell- og elveøkosystemer. Elver som Gråtåga, Blakkåga, Engabreelva og Fykanåga er negativt påvirket, og flere av disse har i dag betydelig redusert vannføring. Området grenser til Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Láhko nasjonalpark og flere naturreservater, og har høy verdi for naturmangfold, landskap og friluftsliv.

2. Revisjonsprosessens lengde og behov for effektivisering

Naturvernforbundet i Nordland uttrykker bekymring for den lange saksbehandlingstiden i revisjonssaker. Erfaringene fra andre revisjonssaker viser at det går mange år fra krav fremmes til revisjon åpnes og endelig vedtak fattes. Dette svekker tilliten til systemet og utsetter nødvendige miljøforbedringer. Vi ber om at revisjoner prioriteres og behandles innenfor forutsigbare tidsrammer.

3. Vannrammedirektivet og miljømål

Flere vannforekomster i området er klassifisert som sterkt modifiserte og har miljømål om godt økologisk potensial (GØP). Dette er rettslig bindende mål etter vannforskriften. Det er mulig å oppnå betydelige miljøforbedringer med relativt små produksjonstap. Det krever at fleksibiliteten i kraftsystemet utnyttes for å oppnå bedret miljøtilstand, ikke bare for å oppnå maksimert utbytte fra kraftproduksjonen. Naturvernforbundet i Nordland er av den oppfatning at miljømålene kan nås uten vesentlig svekkelse av kraftsystemet.

4. Krav om standard naturforvaltningsvilkår

Vi krever at det innføres standard naturforvaltningsvilkår i konsesjonen. Dette gir forvaltningen hjemmel til å pålegge tiltak som:

- Biotopjusteringer og restaurering av elvehabitater
- Utlegging av gytegrus og justering av terskler
- Overvåking og oppfølging av fiskebestander og naturtilstand

I Skjoma-revisjonen er det pålagt utarbeidelse av en tiltaksplan for biotopiltak, som skal følges opp av Miljødirektoratet og NVE. Dette er en modell som bør videreføres for Storglomfjordutbyggingen.

5. Økosystemtjenester og naturens egenverdi

Elver og innsjøer gir viktige økosystemtjenester som rent vann, flomdemping, karbonlagring og rekreasjon. Når elver tørregges eller får redusert vannføring, svekkes disse funksjonene dramatisk. Naturen har også en egenverdi, uavhengig av menneskelig nytte, som må vektlegges i det videre arbeidet.

6. Kraftoverskudd og naturens andel

Nordland har et betydelig kraftoverskudd. Det er forventet økt årsnedbør i fylket som følge av klimaendringer som vil gi grunnlag for ytterligere økning av vannkraftproduksjonen. I Skjoma-revisjonen ble det påpekt at 40 GWh i produksjonstap utgjorde kun 3 % av totalproduksjonen, og at fleksibiliteten i kraftsystemet i liten grad ble påvirket. Samlet indikerer dette at det er fullt mulig å gi noe tilbake til naturen uten å svekke forsyningssikkerheten. Vi mener det er rimelig at noe av overskuddskraften i Nordland disponeres til å sikre minstevannføring i vassdrag som i dag er negativt påvirket som følge av kraftregulering.

7. Friluftsliv og allmennhetens interesser

Området har høy verdi for friluftslivet. Naturvernforbundet i Nordland støtter tiltak som innebærer informasjon, kanalisering av ferdsel og annen tilrettelegging for allmennheten som balanserer hensynet til naturverdiene i området. Vi mener landskapsopplevelse og friluftsliv må løftes frem som selvstendige hensyn i revisjonsprosessen.

8. Naturmangfold og føre-var-prinsippet

Revisjonen må bygge på oppdatert kunnskap og følge prinsippene i naturmangfoldloven. Kriteriene for godt økologisk potensial i de regulerte vassdragene må være så strenge at de medfører krav om funksjonelle økosystemer som kan levere økosystemtjenester på nivå med ikke-regulerte referansevassdrag.

9. Reindrift og samiske rettigheter

Området er viktig helårsbeite for Saltfjellet reinbeitedistrikt. Naturvernforbundet mener det må utarbeides en tiltaksplan for å redusere belastningen for reindriften som følge av reguleringen.

10. Åpenhet og helhetlig vurdering

Vi ber om at alle faglige vurderinger og høringsinnspill gjøres offentlig tilgjengelig, og at det legges opp til en inkluderende og transparent prosess videre.

11. Oppsummering

Naturvernforbundet krever at revisjonen fører til konkrete og forpliktende tiltak for å oppnå godt økologisk potensial i de regulerte vassdragene, styrke friluftslivet, sikre naturmangfoldet og ivareta naturens egenverdi. I en region med kraftoverskudd må vi ta oss råd til å gi noe tilbake til naturen.

Med vennlig hilsen,
Naturvernforbundet i Nordland

Frode Solbakken, leder.